

Steagul roșu

Organ al Comitetului orășenesc P.M.R. Petroșani și al Sfatului popular orășenesc

Anul XVII
XXII Nr. 4861
Simbătă
5 iunie
1965
6 pag. 25 bani

Realizarea importantelor obiective prevăzute pentru extinderea bazei energetice și a electrificării țării în următorii 10 ani va asigura îmbunătățirea continuă a alimentării cu combustibil și energie electrică a tuturor ramurilor economice și satisfacerea într-o măsură tot mai largă a necesităților de consum ale populației.

(Din proiectul de Directive ale Congresului al IV-lea al Partidului Muncitoresc Român cu privire la dezvoltarea economiei naționale în perioada 1966-1970).

Proiect de Directive ale Congresului al IV-lea al Partidului Muncitoresc Român cu privire la dezvoltarea economiei naționale în perioada 1966-1970

Proiect adoptat de Plenara C.C. al P.M.R. din 31 mai — 2 iunie a.c. După discutarea lui în organizațiile de partid, în adunări ale oamenilor muncii și în presă, proiectul va fi supus dezbaterii și aprobării Congresului al IV-lea al Partidului Muncitoresc Român.

În anii planului șesenal 1960—1965 au fost obținute succese istorice în dezvoltarea economică și social-culturală a țării, care au determinat adânci transformări în viața întregului nostru popor. S-a dezvoltat baza tehnică-materială a socialismului, prin înfăptuirea cooperativizării agriculturii, socialismul a triumfat pe deplin la orașe și sate, s-a încheiat procesul de făurire a relațiilor socialiste în întreaga economie, a fost lichidată pentru totdeauna exploatarea omului de către om. Înfrățite în muncă, însuflețite de idealuri și scopuri comune, clasa muncitoare, țărănimia, intelectualitatea formează societatea noastră nouă, strâns unită sub conducerea partidului, în lupta pentru desăvârșirea construcției socialiste, pentru progresul și înflorirea patriei.

La baza tuturor acestor realizări ale muncii pline de abnegație a poporului stă politica Partidului Muncitoresc Român, întemeiată pe aplicarea creatoare a învățării marxist-leniniste la condițiile țării noastre, capacitatea sa de a mobiliza imensa energie a oamenilor muncii, toate resursele materiale ale țării în opera de construcție socialistă.

Ca rezultat al aplicării consecvente a politicii de industrializare socialistă, au crescut în ritm susținut forțele de producție, economia națională s-a dezvoltat multilateral, pe o linie mereu ascendentă.

În anul 1965, producția globală industrială a țării este de 2,24 ori mai mare decât în 1959, înregistrând un ritm mediu anual de creștere de 14,4 la sută — față de 13 la sută cât era prevăzut în Directivele Congresului al III-lea. Volumul producției industriale este în acest an de 9,5 ori mai mare decât în 1938. Datorită orientării spre creșterea cu prioritate a industriei mijloacelor de producție, ritmurile cele mai înalte au fost înregistrate în ramurile hotărâtoare pentru dezvoltarea întregii economii naționale și înzestrarea ei cu tehnica modernă: în ramura energiei electrice și termice peste 21 la sută, în industria siderurgică — 14 la sută, în industria construcțiilor de mașini — peste 17 la sută, în industria chimică — 24 la sută.

Realizări importante s-au înregistrat în industria ușoară, a cărei producție a crescut în această perioadă de 2,1 ori, și în industria alimentară, care realizează în 1965 o producție cu 75 la sută mai mare decât în 1959. În industria bunurilor de consum au fost construite întreprinderi moderne, s-au extins procedeele tehnologice avansate, s-au folosit materii prime noi, ceea ce a permis sporirea gamei de sortimente și îmbunătățirea calității produselor.

Procesul de diversificare a ramurilor și subramurilor industriale s-a accentuat, s-a lărgit și a devenit mai complexă varietatea produselor, a sporit capacitatea industriei noastre de a valorifica la nivel superior resursele naturale ale țării. În această perioadă a crescut rolul industriei ca ramură conducătoare a

economiei. În acest an — ultimul an al planului economic de 6 ani — ponderea industriei socialiste în produsul social totai va reprezenta peste 60 la sută.

Agricultura a fost înzestrată cu noi mijloace tehnice, lărgindu-se an de an mecanizarea muncilor agricole și asigurându-se extinderea agrotehnicii moderne. Producția agricolă a crescut, asigurând aprovizionarea populației cu produsele agroalimentare și a industriei cu materii prime, precum și fonduri de rezervă și export. Media producției globale de cereale în anii 1960—1964 este cu 12 la sută mai mare decât media celor cinci ani anteriori și cu 29 la sută mai mare decât media anilor 1934—1938. Cu toate acestea, pe ansamblul agriculturii, sarcinile de producție prevăzute în Directivele Congresului al III-lea nu au fost realizate datorită faptului că s-au supraestimat posibilitățile de creștere până în 1965 a producției agricole și nu s-au înfăptuit unele măsuri prevăzute pentru lărgirea bazei de producție, îndeosebi în ce privește îngrășămintele chimice și suprafața irigată, iar în unii ani am avut condiții climatice nefavorabile. În gospodăriile agricole de stat, media anuală a producției globale agricole la suta de hectare a fost în perioada anilor 1960—1964 cu 60 la sută mai mare decât în perioada anilor 1955—1959, demonstrând marile rezerve de care dispune agricultura noastră socialistă pentru creșterea producției.

A sporit într-o măsură însemnată, depășind prevederile Directivei, volumul transporturilor, pe baza acțiunii de modernizare a rețelei feroviare, rutiere, navale și aeriene, precum și a folosirii mai depline a mijloacelor și instalațiilor existente. Volumul traficului de mărfuri crește în acest an față de 1959 — la calea ferată de 1,8 ori, iar la transportul auto de 5,5 ori.

În perioada 1960-1965 se realizează un volum de investiții de peste 193 miliarde lei — cu circa 13 miliarde lei mai mult decât s-a prevăzut în Directive, asigurându-se dezvoltarea bazei tehnico-materiale a economiei noastre. Fondurile fixe au crescut în acești șase ani cu peste 60 la sută. S-au construit noi combinate și complexe industriale, s-au dezvoltat și reutilizat o mare parte din întreprinderi, lărgindu-se capacitatea lor de producție, s-au dat în folosință numeroase instituții social-culturale. Realizate la nivelul tehnicii înaintate, noile obiective permit obținerea de produse de calitate superioară, o înaltă productivitate a muncii, reducerea prețului de cost.

Ca urmare a promovării progresului tehnic și a perfecționării organizării întreprinderilor, în industrie se obține în acest an o productivitate a muncii cu circa 63 la sută mai mare față de 1959, ceea ce reprezintă un ritm mediu anual de 8,5 la sută, iar prețul de cost se reduce cu peste 18 la sută, înfăptuindu-se astfel prevederile Directivei la acești indicatori.

Datorită politicii de îmbunătățire continuă a repartizării teritoriale a

forțelor de producție, regiuni ca: Dobrogea, Iași, Mureș-Autonomă Maghiară, Oltenia, Bacău, Argeș, în trecut rămase în urmă, au cunoscut în această perioadă un ritm mediu anual de creștere a producției industriale superior celui pe țară.

Se lărgesc continuu schimburile comerciale, culturale, științifice, tehnice cu țările socialiste. De asemenea, se dezvoltă relațiile economice cu toate statele, fără deosebire de orinduire social-politică. Volumul comerțului exterior a crescut în perioada anilor 1960—1965 de 2,3 ori. În cadrul exportului a sporit simțitor ponderea produselor industrializate — mașini și utilaje, produse chimice, produse prelucrate din lemn ș. a.

Realizările obținute în dezvoltarea întregii economii își găsesc o glândire în creșterea an de an a venitului național — care în 1965 sporește cu aproape 65 la sută față de 1959. Bugetele noastre de stat au fost și sînt excedentare, avem o circulație monetară sănătoasă.

S-a îmbunătățit nivelul de trai material și cultural al populației. Salariul real al muncitorilor și funcționarilor a înregistrat o creștere de circa 35 la sută față de media anuală 1959, sporind într-un ritm mediu anual de 5,2 la sută.

Fondul de salarii în acești ani s-a dublat, depășind cu aproape 2 miliarde de lei prevederile Directivei, iar numărul de noi salariați a sporit cu 1 300 000 față de 1 000 000 cît se stabilise inițial, în condițiile realizării sarcinilor de creștere a productivității muncii. Eforturile cerute pentru depășirea volumului de investiții prevăzute de Directive și ne-realizarea prevederilor de creștere a producției agricole au contribuit la ridicarea salariului real să se realizeze sub nivelul prevăzut.

Veniturile bănești ale țărănimii obținute din vânzarea produselor către stat cresc în 1965 cu circa 5 miliarde lei față de 1959.

Mărirea puterii de cumpărare a populației de la orașe și sate își găsește expresie în creșterea aproape la dublu a volumului desfacerilor de mărfuri cu amănuntul față de 1959.

Din fondurile statului au fost construite și date în folosință 270 000 de apartamente, ceea ce a făcut posibil ca aproximativ un milion de oameni ai muncii să se mute în locuințe noi; la sate s-au construit din fondurile proprii ale țărănimii circa 490 000 de noi locuințe; s-au depășit prevederile în domeniul construcției de cămine și cantine studențești, s-au construit 24 500 săli de clasă, față de 15 000 cît era prevăzut.

Acțiunea de generalizare a învățămîntului de 8 ani s-a încheiat. Peste 3,5 milioane de elevi învață în școli, iar învățămîntul superior cuprinde circa 123 000 de studenți. Institutele de învățămînt superior au dat în anii șesenalului peste 78 000 de specialiști cu pregătire superioară. A crescut numărul institutelor de cercetare științifică, s-a lărgit baza materială de cercetare, deși nu în măsura cerută de ritmul dezvoltării economiei noastre naționale.

S-au construit noi așezăminte de cultură la orașe și sate. S-a lărgit rețeaua de instituții sanitare, în care numărul de paturi a sporit cu peste 14 000, s-au îmbunătățit dotarea și încadrarea acestor instituții, în vederea unei mai bune ocrotiri a sănătății populației.

În anul celui de-al IV-lea Congres

al partidului, România înfățișează tabloul unei țări în plin avânt, cu o economie socialistă multilateral dezvoltată, în care industria cunoaște un continuu proces de perfecționare și adaptare la cerințele progresului tehnic contemporan, iar agricultura socialistă pune în valoare tot mai larg marile ei rezerve; toate regiunile și raioanele țării cunosc o viață social-economică intensă, înfloresc cultura nouă, socialistă, crește an de an bunăstarea oamenilor muncii de la orașe și sate.

„România, în trecut un colț vitregit, de sărăcie al Europei — spunea Gheorghe Gheorghiu-Dej în martie 1965 — merge pe un drum sigur, tran-

sformîndu-se într-o țară socialistă înaintată, cu un nivel tot mai ridicat de civilizație. Acesta este rodul muncii entuziaste, pline de abnegație a minunatului nostru popor, liber și stăpîn pe propria soartă, conștient că tot ce a făurit și tot ce realizează slujește propășirii țării, făuririi unui trai mai bun pentru toți cei ce muncesc”.

Realizările de pînă acum constituie o temelie puternică pentru mersul nostru înainte, pentru înfăptuirea de noi obiective importante concretizate în planul cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe perioada 1966-1970 și în planul de zece ani de dezvoltare a energiei — 1966-1975.

Sarcinile de bază ale planului economic pe anii 1966-1970

Planul economic pe viitorii 5 ani are următoarele sarcini de bază:

1. Continuarea neabătută a industrializării socialiste a țării și, în cadrul acesteia, dezvoltarea cu prioritate a producției mijloacelor de producție, concomitent cu creșterea și perfecționarea continuă a producției bunurilor de consum; lărgirea bazei de materii prime a industriei, prin atragerea în circuitul economic a noi resurse; îmbunătățirea continuă a repartizării forțelor de producție pe teritoriul țării.

2. Mobilizarea susținută a rezervelor și posibilităților existente în agricultură prin accentuarea eforturilor de înzestrare tehnico-materială, consolidarea și extinderea rezultatelor pozitive obținute în dezvoltarea gospodăriilor agricole de stat și a cooperativelor agricole de producție, în scopul creșterii producției agricole vegetale și animale.

3. Îmbunătățirea calității produselor, ridicarea caracteristicilor tehnice și economice ale acestora, prin perfecționarea proceselor tehnologice.

4. Promovarea progresului tehnic în toate domeniile de activitate, extinderea mecanizării și automatizării, înzestrarea economiei cu instalații la nivelul tehnicii moderne, în vederea ridicării productivității muncii și reducerii în continuare a cheltuielilor de producție.

5. Creșterea bazei tehnico-materiale a științei, dezvoltarea cercetărilor științifice fundamentale și aplicative, corespunzător nevoilor economiei naționale.

6. Dezvoltarea învățămîntului pentru formarea și perfecționarea cadrelor de specialiști, ridicarea nivelului de pregătire profesională a muncitorilor și cadrelor tehnice.

7. Ridicarea în continuare a bunăstării materiale și culturale a populației prin creșterea veniturilor, îmbunătățirea aprovizionării cu mărfuri și sporirea volumului serviciilor, mai buna satisfacere a condițiilor de locuit, dezvoltarea așezămintelor de cultură, intensificarea măsurilor de ocrotire a sănătății și prevederilor sociale.

Principalii indicatori ai dezvoltării economiei naționale pe perioada 1966-1970

	Creșteri în anul 1970 față de 1965 (în procente)	Ritm mediu anual în perioada 1966-1970 (în procente)
Producția globală industrială	circa 65	circa 10,5
— Grupa A	circa 70	circa 11
— Grupa B	circa 60	circa 10
Producția globală agricolă (media anuală pe perioada de 5 ani)	circa 20	circa 3,5
Transporturile de mărfuri	55—60	9—10
Venitul național	circa 40	circa 7
Fondul de consum	circa 30	circa 5,5
Volumul investițiilor din fondurile centralizate ale statului (pe perioadă de 5 ani)	circa 50	
Volumul desfacerilor de mărfuri cu amănuntul	50—55	8,5-9
Numărul salariaților ocupați în economia națională	circa 900 000 oameni	180 000 oameni
Indicele productivității muncii pe un salariat:		
— în industrie	circa 40	circa 7
— în construcții-montaj	circa 30	circa 5,5
— în transporturile feroviare	circa 28	circa 5
Reducerea prețului de cost:		
— în industrie	circa 10	circa 2
— în transporturi	circa 14	circa 2,5
Salariul real	20—25	4—4,5
Volumul comerțului exterior	peste 40	peste 7

(Continuare în pag. 2-a)

Proiect de Directive ale Congresului al IV-lea al Partidului Muncitoresc Român cu privire la dezvoltarea economiei naționale în perioada 1966-1970

(Urmare din pag. 2-a)

producția de coloranți și de 1,3—1,5 ori producția de hârtie; va spori producția de lacuri, vopsele și cermeuri; se vor construi noi capacități și se va lărgi gama de sortimente în producția de medicamente.

12. **PRODUCTIA INDUSTRIEI MATERIALELOR DE CONSTRUCȚII** urmează să crească în anul 1970 cu circa 70 la sută față de 1965, cu un ritm mediu anual de 11,2 la sută. Activitatea în această ramură va avea ca obiective principale: îmbunătățirea calității produselor, îmbogățirea sortimentelor cu noi materiale obținute prin valorificarea resurselor proprii de materii prime și reducerea consumurilor specifice de combustibil, îndeosebi în industria cimentului, cărămidzilor și varului. Producția de ciment va atinge în anul 1970 un nivel de 7 milioane tone. Se va dezvolta, corespunzător necesităților, producția de prefabricate din beton armat, betoane ușoare, tuburi și plăci din asociment, cărămizi refractare, agregate sortate de balastieră și carieră. Un accent important se va pune pe dezvoltarea producției materialelor de izolații, de finisaj și instalații.

Producția globală a industriei sticlei, porțelanului și faianței urmează să crească de 1,8 ori. O atenție deosebită se va acorda îmbunătățirii calității și lărgirii sortimentului de sticlărie de ambalaj și articolelor de menaj din sticlă, porțelan și faianță.

13. **IN SILVICULTURA ȘI IN INDUSTRIA EXPLOATĂRII ȘI PRELUCRĂRII LEMNULUI** va continua gospodărirea rațională a fondului forestier. Se va extinde suprafața pădurilor ocupate cu rășinoase și foioase repede crescătoare. Valoarea producției globale în exploatarea și prelucrarea lemnului va crește cu circa 35 la sută, îndeosebi pe baza valorificării superioare și complexe a masei lemnoase. Va continua acțiunea de înzestrare a masivelor păduroase cu drumuri și alte instalații de transport forestier pentru scoaterea lemnului exploatat, efectuarea tăierilor de îngrijire a pădurilor și folosirea economică a produselor ce vor rezulta din aceste tăieri. Se va extinde mecanizarea muncii în exploatarea forestieră, ceea ce va permite ridicarea productivității muncii și reducerea prețului de cost. În procesul de prelucrare se va urmări economisirea materialului lemnos și în special a cherestelei. Se vor produce tipuri variate de mobilă de calitate bună, care să satisfacă exigențele cumpărătorilor. Se vor crea noi capacități pentru prelucrarea lemnului în produse superioare semifinite și finite ca: placaj, furnir, plăci, uși — ferestre, asigurându-se o utilizare corespunzătoare atât a lemnului plin, cât și a celui de dimensiuni mici.

14. **Producția globală a INDUSTRIEI UȘOARE**, urmează să crească cu 50—55 la sută. În cadrul acestei dezvoltări va crește producția de țesături, tricotate, confecții textile și producția de încălțăminte. Necesarul de materii prime se va acoperi din resurse interne în proporție ridicată la lână și piei, iar la fibre și fibre chimice aproape în întregime. Îmbunătățirea substanțială a calității produselor, lărgirea sortimentelor și realizarea de articole cu finisaje superioare se vor efectua în mare măsură în unități noi. În același timp se vor dezvolta și reutila un număr însemnat de întreprinderi existente în vederea prelucrării noilor materii prime și aplicării proceselor tehnologice avansate.

15. **IN INDUSTRIA ALIMENTARA** producția va crește în anul 1970 cu circa 50 la sută față de anul 1965 și va fi orientată pe linia valorificării mai complete a materiilor prime agricole. Se va fabrica o varietate mai largă de sortimente superioare

și se vor îmbunătăți continuu calitatea și modul de prezentare. Va crește cu precădere producția de carne, produse lactate, pește, conserve sterilizate de legume și fructe, zahăr, ulei. Va continua amenajarea de pepiniere piscicole, se va dezvolta creșterea peștelui în apele interioare. Se vor executa lucrări în unitățile stufo-piscicole din Delta Dunării și amenajări agro-piscicole în unele zone îndiguite din Lunca Dunării și se va extinde pescuitul oceanic.

16. Pentru completarea și îmbogățirea sortimentului de produse realizate de industria republicană un rol important îi revine INDUSTRIEI

LOCALE prin unitățile saturilor populare, UCECOM și Centrococop. Producția acestei industrii va fi orientată spre realizarea produselor de serie mică într-un sortiment foarte variat. O atenție sporită se va acorda dezvoltării producției destinate aprovizionării populației, îndeosebi la articolele de uz casnic și gospodăresc, a producției de artizanat și a lucrărilor după comandă, de întreținere și reparare. Pentru realizarea sarcinilor de producție se vor asigura ridicarea nivelului de înzestrare tehnică a unităților industriei locale, precum și aprovizionarea cu materii prime și materiale repartizate din fond central.

Agricultura

În perioada 1966—1970 vor fi intensificate eforturile statului pentru dezvoltarea bazei tehnice-materiale a agriculturii, vor fi sprijinite unitățile agricole în vederea întăririi lor economice, astfel încât să se obțină o creștere importantă a producției vegetale și animale.

1. **Agricultura** va primi din fondurile statului investiții în valoare de peste 35 miliarde de lei, de 1,6 ori mai mult decât în anii 1961—1965, la care se va adăuga contribuția din fondurile proprii ale cooperativei agricole de producție. În afară de aceasta, în principalele ramuri industriale care deservesc agricultura sînt prevăzute investiții de circa 9 miliarde lei pentru dezvoltarea producției de îngrășăminte, insecticide, fungicide, de tractoare și mașini agricole, de materiale de construcții pentru lucrările de hidroameliorații. Pentru a se obține creșterea prevăzută a producției și o mai mare stabilitate a recoltelor, se vor executa importante lucrări de construcții pentru irigații o suprafață de circa 400 mii ha, în câmpul sfîrșitului perioadei să se ajungă la o suprafață irigată de peste 600 mii ha. Se vor termina lucrările de îndiguire și desecare din Lunca Dunării și se vor executa noi lucrări pe rîurile interioare; suprafața apărată de inundații va ajunge la sfîrșitul perioadei la circa 1,5 milioane

ha. În anul 1970, în agricultură vor lucra peste 115 mii tractoare fizice, 47 mii combine pentru cereale și un număr mare de alte mașini agricole cu caracteristici și performanțe ridicate. Se va introduce o gamă mai variată de tractoare de puteri și tipuri diferite și de mașini de mare productivitate, care să asigure un grad ridicat de mecanizare a lucrărilor agricole, corespunzător diferitelor culturi și zootehniei.

Se va extinde mecanizarea lucrărilor agricole în zonele de deal și munte.

În anul 1970, agricultura va primi peste 1,1 milioane tone îngrășăminte chimice în substanță activă, de 3,5 ori mai mult decât în 1965, — din care circa 800 mii tone îngrășăminte azotoase — revenind circa 110 kg îngrășăminte chimice la un hectar de teren arabil.

La sfîrșitul perioadei vor lucra în agricultură peste 26 mii de specialiști cu pregătire superioară, 63 mii specialiști cu pregătire medie și aproape 140 mii de mecanizatori.

2. **PRODUCTIA GLOBALA AGRICOLA** urmează să crească în perioada 1966—1970 cu circa 20 la sută față de media anilor 1961—1965, corespunzător unui ritm mediu anual de circa 3,5 la sută.

Se prevede ca în perioada 1966—1970 la principalele produse agricole să se obțină — în medie anuală pe întreaga țară — următoarele producții:

	U. M.	Media anuală		Spor în procente în 1966—1970 față de 1961—1965
		1961—1965 circa	1966—1970 circa	
Griș-seară	mii t.	4 100	4 800	117
Porumb	mii t.	6 050	7 600	126
Sfeclă de zahăr	mii t.	2 870	4 000	139
Floarea soarelui	mii t.	500	620—670	124—134
Cartofi de toamnă	mii t.	2 420	2 900	120
Legume	mii t.	1 740	2 500	144
Fructe și struguri	mii t.	1 800	2 600	144
Carne	mii t. viu	980	1 150	117
Lapte	mii hl.	25 700	28 500	111
Lînă	tone	24 200	28 500	118

În producția vegetală, obiectivul principal rămîne în continuare creșterea producției de cereale, în special de griș și porumb.

Va crește, de asemenea, producția plantelor tehnice necesare industriei. Se vor crea condiții pentru extinderea producției de legume timpurii, în special în sere și răsadnițe și se vor introduce sortimente variate, ceea ce va asigura aprovizionarea populației cu legume proaspete pe perioade mai mari de timp. Se vor planta cu vii o suprafață de 75 mii ha și cu pomi o suprafață de 80 mii ha pe terenuri ce nu pot fi valorificate economic prin alte culturi.

Creșterea producției agricole vegetale se va obține în principal prin sporirea producției la hectar, folosirea semințelor din cele mai productive soiuri, a unor cantități mai mari de îngrășăminte, prin extinderea irigațiilor și a altor lucrări de îmbunătățiri funciare, precum și prin efectuarea lucrărilor agricole în peri-

oada optimă și în termen scurt. Se va acorda o mare atenție creării și introducerii în producție a unor noi soiuri și hibrizi de plante, adaptate condițiilor concrete ale diferitelor zone pedoclimatice.

Se va urmări amplasarea culturilor în zonele cele mai favorabile. O atenție deosebită se va acorda folosirii terenurilor amenajate pentru irigații.

Se prevede ca la sfîrșitul anului 1970 să se ajungă pe întreaga țară la cca. 5 milioane bovine, peste 6,5 milioane porci, circa 13 milioane oi, din care aproape 70 la sută cu lînă fină și semifină.

Sporirea numărului de animale, intensificarea acțiunii de selecție în vederea îmbunătățirii raselor vor permite obținerea, în medie anuală, a unei producții de circa 1 150 mii tone de carne în greutate vie, peste 28 milioane hectolitri de lapte, peste 28 mii tone de lînă și peste 3 miliarde ouă. Pentru realizarea unei producții sporite de carne trebuie

avută în vedere asigurarea unei greutăți medii ridicate a animalelor destinate sacrificării, în special a tineretului bovin, prin organizarea îngrășării acestora.

Pentru furajarea rațională a animalelor prin rații echilibrate, se va asigura un sortiment mai variat de furaje; se va extinde cu precădere cultura lucernei, trifoiului, sparcetei, orzului, ovăzului ș. a., bogate în proteine și va crește producția la hectar la aceste plante.

Se vor executa lucrări de îmbunătățire pe pășuni și finețe naturale și se vor folosi cantități mai mari de îngrășăminte, încît să se obțină o creștere simțitoare a producției acestora. Se va organiza treptat producerea de nutrețuri combinate, asigurându-se o furajare mai rațională a animalelor. Se va lărgi producția, se va mări sortimentul de material biologic și medicamente, se va îmbunătăți asistența sanitar-veterinară prin mărirea numărului de dispensare și de laboratoare veterinare.

3. **GOSPODARIILE AGRICOLE DE STAT**, care dețin în prezent peste 2 milioane hectare teren agricol, sînt înzestrate cu mijloace tehnice moderne și folosesc cantități însemnate de îngrășăminte chimice, obțin producții mari, ce le situează în fruntea agriculturii noastre socialiste. Gospodăriile agricole de stat vor primi în cursul planului cincinal importante fonduri de investiții ce vor fi folosite pentru mecanizare, înființare de noi plantații de vii și livezi, pentru sere și cu deosebire pentru construirea de unități de creștere a animalelor pe baza metodelor industriale. Mijloacele cu care vor fi dotate gospodăriile agricole de stat asigură obținerea în perioada 1966—1970 a unor producții medii anuale de 2 200 kg griș la hectar, 3 300 kg porumb, 1 700 kg floarea-soarelui, peste 16 000 kg legume, cca. 3 200 litri lapte de la o vacă și 3,5 kg lînă de la o oaie. Ținînd seama de rezultatele bune obținute pînă în prezent în unitățile specializate, se va extinde și adînci această acțiune, încît cea mai mare parte din producția gospodăriilor agricole de stat să fie realizată în unități specializate. În anul 1970, din producția totală a gospodăriilor agricole de stat se va obține în unitățile care folosesc metode industriale de creșterea animalelor peste 50 la sută din producția de carne de porc, circa 25 la sută din producția de lapte și aproape întreaga producție de ouă.

Ca urmare a creșterii înzestrării

Transporturi și telecomunicații

Realizarea programului de dezvoltare a economiei naționale face necesară sporirea corespunzătoare a capacităților de transport și telecomunicații. Volumul total al transporturilor de mărfuri cu mijloace de deservire generală va crește în 1970 cu 55—60 la sută față de 1965.

1. **Transportul pe calea ferată** va avea un rol preponderent în satisfacerea transporturilor pe distanțe mijlocii și mari. Acțiunea de modernizare a transportului feroviar va fi continuată în ritm susținut, în primul rînd prin înlocuirea tracțiunii cu abur, care va ajunge în 1970 la mai puțin de un sfert din traficul total feroviar. Tracțiunea Diesel se va extinde, în afara liniilor principale, la deservirea trenurilor pe linii secundare și a activității în stații; în acest scop, calea ferată va fi dotată cu locomotive Diesel de diferite tipuri fabricate în țară. În această perioadă se va termina electrificarea liniei duble Brașov—București și se va electrifica linia Craiova—Caransebeș—Cîlnic.

Parcul de vagoane va fi dotat cu vagoane de marfă de mare capacitate și vagoane de călători cu un grad superior de confort. Mecanizarea și automatizarea proceselor de exploatare se vor realiza prin extinderea

tehnice și a îmbunătățirii continue a întregii lor activități, gospodăriile agricole de stat urmează să sporească producția agricolă la suta de hectare, în perioada 1966—1970 cu peste 50 la sută față de perioada precedentă, contribuind într-o proporție ridicată la formarea fondului de stat de produse agricole.

4. În anul 1970, cooperativele agricole de producție vor fi deservite de peste 320 **STAȚIUNI DE MAȘINI ȘI TRACTOARE**, dotate cu aproape 85 mii tractoare de puteri și tipuri diferite, cu peste 32 mii combine și un număr mare și variat de mașini agricole care vor asigura executarea lucrărilor în toate zonele țării, în termene mai scurte și de mai bună calitate. Se vor introduce mașini pentru mecanizarea lucrărilor la scelea de zahăr, cartofi, în vii și livezi.

5. O atenție deosebită se va acorda consolidării economice și organizatorice a **COOPERATIVELOR AGRICOLE DE PRODUCȚIE**.

Folosirea gospodărească a tuturor mijloacelor lor de producție și a forței de muncă, consolidarea și extinderea rezultatelor pozitive obținute de cooperativele agricole de producție vor contribui la sporirea producției, la reducerea prețului de cost și mărirea rentabilității produselor și a veniturilor pentru retribuția muncii, la creșterea proprietății obștești, astfel ca fiecare cooperativă agricolă de producție să devină o unitate puternică și înfloritoare. Statul va continua să acorde cooperativei agricole de producție un sprijin multilateral, punîndu-le la dispoziție mijloacele tehnice ale stațiilor de mașini și tractoare, îngrășăminte chimice și insectofungicide, semințe din hibrizi și soiuri valoroase și animale de rasă, asistență tehnică de specialitate, credite în condiții avantajoase. Statul va asigura în continuare valorificarea producției cumpărînd prin bună învoială, la prețuri remuneratorii, disponibilul de produse.

În același timp, vor beneficia de sprijinul statului gospodăriile țărănești neorganizate din zonele de deal și munte în vederea dezvoltării și valorificării producției lor agricole, vegetale și animale.

Realizarea acestor prevederi va duce la ridicarea producției agricole și a veniturilor țărănimii, la sporirea fondului de stat, asigurînd satisfacerea cerințelor unei tot mai bune aprovizionări a populației cu produse agroalimentare și a nevoilor crescînde de materii prime ale industriei alimentare și ușoare.

centralizării electrodinamice a stațiilor, a blocului automat de linie și a conducerii centralizate a circulației, precum și prin introducerea unor utilaje moderne necesare lucrărilor de întreținere și reparare a liniilor de cale ferată, manipulării mărfurilor și a altor operațiuni cu volum mare de muncă.

2. **Parcul auto** de folosință generală va fi dotat cu circa 34 000 camioane de diferite tipuri; se va lărgi sfera de activitate a traficului de mărfuri interurbane. În scopul ridicării eficienței transporturilor auto, dotarea parcului se va face cu autovehicule și remorci cu capacități mari de încărcare, specializate după natura mărfurilor transportate. În vederea satisfacerii nevoilor populației, se prevede dezvoltarea transporturilor auto interurbane de călători prin extinderea traseelor și deservirea mai completă a celor existente.

Dezvoltarea transporturilor auto face necesară continuarea acțiunii de îmbunătățire a drumurilor, în cadrul căreia se prevede modernizarea a circa 3 000 km de drumuri cu trafic intens și aplicarea de îmbucămîni asfaltice ușoare pe aproape 5 000 km drumuri cu trafic mai scă-

(Continuare în pag. 4-a)

Proiect de Directive ale Congresului al IV-lea al Partidului Muncitoresc Român cu privire la dezvoltarea economiei naționale în perioada 1966-1970

(Urmează din pag. 3-a)

zută. În aceste condiții, la finele anului 1970 va fi modernizată în cea mai mare parte rețeaua de drumuri naționale.

3. Capacitatea flotei maritime va crește cu circa 420 mii tone prin înzestrarea cu nave miniere, tancuri petroliere, cargouri de mărfuri generate etc., cu eficiență economică ridicată în efectuarea transporturilor pe distanțe mari.

Flota fluvială va fi în continuare înzestrată cu diferite tipuri de vase. Va fi sporită capacitatea portuară în principal prin terminarea sistemării portului Constanța în limitele actuale și continuarea în ritm susținut a lucrărilor de extindere spre sud a acestui port, astfel ca pînă în 1970 să se execute digurile de adăpostire și o parte din lucrările interioare. Porturile maritime și fluviale vor fi dotate cu noi utilaje pentru mecanizarea manipulării mărfurilor.

Investiții — Construcții

Volumul de investiții din fondurile centralizate ale statului pe perioada 1966—1970 va fi de 250—260 miliarde lei (în prețurile anului

4. Grupuri importante se vor afla în transporturile aeriene de călătorii, în special în traficul internațional, dobindu-se aviația civilă cu avioane moderne de viteză și capacitate sporite. În vederea deservirii în mai bune condiții a traficului, se va amenaja un nou aeroport în București pentru transporturi internaționale și se vor executa amenajările necesare pe alte aeroporturi din țară.

6. În domeniul telecomunicațiilor pentru satisfacerea nevoilor crescînde ale economiei și populației, se prevede extinderea capacității centrelor telefonice automate urbane, în primul rînd în principalele orașe și centre industriale. În această perioadă va începe acțiunea de automatizare a telefoniei interurbane, se va realiza automatizarea legăturilor telefonice între localitățile cu trafic intens și se va extinde rețeaua de cabluri telefonice interurbane, asigurându-se legătura prin cablu a Capitalei cu majoritatea centrelor regionale.

1963), cu circa 50 la sută mai mare decît în perioada 1961—1965.

Investițiile vor fi repartizate astfel:

Ramura	Volum de investiții în miliarde lei — (circa)	Nivel de creștere în perioada 1966—1970 față de 1961—1965
Industria	144	1,5 ori
Agricultura	35	1,5 ori
Transporturi și telecomunicații	32	1,8 ori
Învățămînt, cultură, știință, ocrotirea sănătății	8	1,4 ori
Construcții de locuințe și gospodării comunale	24	1,4 ori
Industria construcțiilor, silvicultura, comerț, baze de depozitare și alte ramuri ale economiei naționale	14	1,3 ori

Investițiile în industrie vor trebui să asigure dezvoltarea în ritm susținut a producției, valorificarea superioară a materiilor prime, perfecționarea producției, creșterea productivității muncii, ridicarea calității produselor și crearea de resurse sporite pentru export. Ramurilor de bază ale industriei: energia primară și secundară, metalurgia fieroasă și neferoasă, industria construcțiilor de mașini și industria chimică li se vor aloca circa trei părți din totalul investițiilor din industrie. Pentru industria ușoară și alimentară se prevede o creștere mai accentuată a investițiilor, de circa 2 ori față de volumul realizat în anii 1961—1965.

În vederea întăririi bazei tehnico-materiale a agriculturii se vor aloca fonduri importante gospodăriilor agricole de stat pentru construirea de noi unități de creștere a animalelor, completarea parcului de tractoare și mașini, construcții de sere, plantații de vii și pomi; se vor construi noi stațiuni de mașini și tractoare și se va mări dotarea acestora; se va executa un volum sporit de lucrări de hidroameliorații, atît pe terenurile statului cît și pe cele ale cooperativelor agricole de producție.

În scopul ridicării nivelului tehnic al ramurii transporturilor și telecomunicațiilor se prevede dotarea, modernizarea mijloacelor de transport și telecomunicații și extinderea mecanizării și automatizării proceselor de transport.

Investițiile prevăzute pentru activitățile social-culturale vor fi orientate în principal spre dezvoltarea bazei materiale a învățămîntului și ocrotirii sănătății, cărora le vor reveni 43 la sută și, respectiv, 30 la sută din totalul acestor investiții. Se va extinde rețeaua de unități pentru deservirea populației; spații comerciale, unități de alimentație publică și alte întreprinderi de deservire care vor contribui la diversificarea și îmbunătățirea prestațiilor către populație.

Se va acorda în continuare o atenție deosebită creșterii eficienței economice a investițiilor, fiind alese cele mai bune variante de proiect care să prevadă adoptarea de capacități de mărime optimă, procese teh-

Promovarea tehnicii avansate și dezvoltarea cercetărilor științifice

Promovarea și extinderea în ritm accelerat a tehnicii celei mai înaintate în toate ramurile economiei naționale reprezintă o condiție principală pentru îndeplinirea cu succes a sarcinilor prevăzute în planul pe anii 1966-1970.

Se va urmări în mod deosebit creșterea gradului de complexitate, a calității și a tehnicității produselor, îmbunătățindu-se continuu gradul de prelucrare a materiilor prime; va crește participarea industriei construcțiilor de mașini la realizarea instalațiilor complete necesare ramurilor economiei naționale. Se vor fabrica noi materiale cu caracteristici tehnice și calitative superioare, în deosebi de către industria siderurgică, chimică, electrotehnică și a materialelor de construcții; în industria ușoară și alimentară se vor realiza produse noi de calitate superioară.

Mecanizarea va fi intensificată cu deosebire la lucrările grele și cu volum mare de muncă din industria cărbunelui și a minereurilor, în turătorii, exploatarea lemnului, recoltarea stufului, la lucrările de pămînt și de betoane în construcții; se va acorda o atenție sporită mecanizării operațiilor de încărcare-descărcare în toate ramurile industriei și în transporturi. Eforturile materiale destinate acestui scop vor fi orientate în principal spre acele lucrări și operații a căror mecanizare asigură cu precădere creșterea productivității muncii, reducerea cheltuielilor de producție și ușurarea condițiilor de muncă.

Se va extinde folosirea mijloacelor

nologice și utilaje de înaltă productivitate — la nivelul tehnicii avansate — cele mai judicioase amplasamente și soluții constructive menite să contribuie la scurtarea substanțială a duratei de execuție a construcțiilor.

Orientarea activității în ramura industriei construcțiilor va avea ca obiectiv de bază accelerarea ritmului de execuție în vederea scurtării termenelor de punere în funcțiune a investițiilor, concomitent cu îmbunătățirea calității, creșterea productivității muncii și reducerea prețului de cost al lucrărilor de construcții-montaj. Ținînd seama de proporțiile și tehnicitatea șantierei, ministerele și sfaturile populare vor trebui să-și întărească organizațiile de construcții-montaj de care dispun, să perfecționeze metodele de execuție a lucrărilor, să ia măsuri pentru permanentizarea și calificarea cadrelor.

Se vor lua măsuri pentru simplificarea modului de elaborare și avizare a documentațiilor, pentru o mai temeinică aprofundare a soluțiilor tehnice.

Ca soluții constructive, pe lângă folosirea betonului armat, se va extinde folosirea construcțiilor metalice, precum și a unor materiale ușoare și eficiente.

Pentru ridicarea nivelului tehnic al execuției, organizațiile de construcții-montaj vor fi dotate cu un bogat parc de utilaje, cu dispozitive și scule perfecționate, volumul investițiilor alocate acestei ramuri fiind de circa 6,5 miliarde lei. Ca rezultat al dotării tehnice și prin îmbunătățirea indicilor de folosire a utilajelor, se va intensifica mecanizarea operațiilor grele și cu consum mare de muncă. Mecanizarea complexă a lucrărilor de pămînt va atinge în 1970 nivelul de circa 80 la sută, iar a lucrărilor de betoane — circa 80 la sută.

Repartizarea forțelor de producție pe teritoriul țării va fi orientată și în viitor potrivit necesităților economiei naționale și condițiilor economice și naturale proprii fiecărei regiuni, urmărindu-se ridicarea treptată a regiunilor mai puțin dezvoltate și folosirea cît mai judicioasă a forțelor de muncă

curente de mecanizare a muncii administrative și se va începe introducerea mecanizării complexe în activitatea de conducere a unităților economice, la elaborarea lucrărilor de proiectare, la întocmirea și prelucrarea evidențelor statistice etc., urmărindu-se totodată raționalizarea și simplificarea lucrărilor administrative.

Se va dezvolta automatizarea proceselor continue de producție în industria siderurgică și de prelucrare a țelului, în industria energiei electrice, industria chimică, a materialelor de construcții, a sticlei, în industria alimentară, în transporturile pe calea ferată și în telecomunicații; de asemenea, va spori preocuparea pentru automatizarea mașinilor și a utilajelor individuale, cu deosebire în industria constructoare de mașini și în industria textilă.

Dezvoltarea economiei și culturii în perioada anilor 1966—1970 impune intensificarea și continuarea ridicării a nivelului cercetării științifice.

Orientarea generală a cercetării fundamentale și a celei aplicative, îmbinate armonios; stringerea continuă a legăturii științei cu practica construcției socialiste, sporirea aportului științei în realizarea obiectivelor planului economic și a sarcinilor privind dezvoltarea social-culturală a țării noastre. Direcțiile principale ale cercetărilor științifice vor fi axate pe perfecționarea continuă a proceselor de producție, promovarea progresului tehnic în toate ramurile economiei naționale și valo-

rificarea superioară a resurselor naturale ale țării.

Pentru extinderea bazei materiale necesare dezvoltării științei, a înzestrării institutelor de cercetări și laboratoarelor cu aparatură modernă, în perioada 1966—1970 se prevede un volum de investiții de circa 1,5 miliarde lei, iar cheltuielile bugetare pentru finanțarea cer-

cetării științifice vor spori cu peste 30 la sută.

Oamenii de știință din toate domeniile, folosind condițiile favorabile create dezvoltării științei, vor aduce o contribuție prețioasă la soluționarea problemelor concrete pe care le ridică construcția socialistă, la progresul științific și cultural al întregii țării.

Dezvoltarea învățămîntului

Dezvoltarea învățămîntului de toate gradele, în perioada 1966—1970, se va caracteriza atît prin creșterea numărului de elevi și studenți, cît și prin ridicarea nivelului său calitativ, ca urmare a îmbunătățirilor ce se vor aduce sistemului de învățămînt. Un rol important în ansamblul învățămîntului îi revine școlii medii, care se va extinde treptat în anii ce urmează. Se va dezvolta în continuare învățămîntul superior și îndeosebi cel tehnic și economic.

Va crește capacitatea de școlarizare a tuturor categoriilor de instituții de învățămînt, punîndu-se un accent deosebit pe învățămîntul superior, învățămîntul profesional și învățămîntul mediu de specialitate. În perioada 1966-1970 se vor investi pentru dezvoltarea bazei materiale a învățămîntului circa 3,5 miliarde lei, din care circa 40 la sută pentru învățămîntul superior, 34 la sută pentru învățămîntul profesional și mediu de specialitate și 29 la sută pentru învățămîntul de cultură generală. Pentru învățămîntul

superior se vor da în folosință o capacitate de școlarizare însumînd circa 270 000 mp și o capacitate în cîmine și cantine însumînd circa 15 000 locuri. Obiectivul cel mai important asupra căruia se vor concentra în această perioadă o mare parte a eforturilor de investiții destinate învățămîntului va fi construcția Institutului Politehnic din București. Pentru învățămîntul profesional și cel mediu de specialitate se vor da în folosință circa 1 000 săli de clasă și circa 44 000 locuri în internate. Pentru nevoile învățămîntului de cultură generală se vor construi circa 10 000 de locuri în internate, amplasate îndeosebi în împrejurimile mediilor de la sat. Cheltuielile bugetare pentru învățămînt în 1970 vor fi cu circa 30 la sută mai mari față de anul 1965.

Învățămîntul va da economiei naționale circa 550 000 cadre, din care circa 310 000 muncitori calificați prin școli, circa 130 000 cadre medii de specialitate și circa 110 000 cadre cu pregătire superioară.

Creșterea productivității muncii, reducerea prețului de cost și perfecționarea activității economico-financiare, îmbunătățirea calității produselor

În cursul planului cincinal se va acorda în continuare o atenție deosebită creșterii în ritm susținut a productivității muncii în toate ramurile producției materiale — condiție de bază a ridicării nivelului de trai al oamenilor muncii.

În perioada 1966-1970 productivitatea muncii pe un salariat va crește pe ansamblul industriei cu circa 40 la sută, acoperindu-se astfel aproximativ două treimi din întregul spor al producției industriale obținut în anul 1970 față de anul 1965. În construcții-montaj productivitatea muncii pe un salariat va crește în anul 1970 față de anul 1965 cu circa 30 la sută, în transporturile feroviare — cu circa 28 la sută, iar în transporturile auto de deservire generală — cu circa 30 la sută. Pentru realizarea sarcinilor privind sporirea productivității muncii este necesar ca ministerele, organele centrale, sfaturile populare și întreprinderile să mobilizeze rezervele existente prin perfecționarea continuă a organizației producției și a muncii, ridicarea nivelului de calificare a cadrelor, extinderea normării tehnice a muncii și folosirea eficientă a pirghiilor cointeresării materiale.

În perioada 1966-1970 numărul de salariați va crește cu circa 900 mii, această creștere urmînd a se asigura prin folosirea sporului natural al populației apte de muncă și prin atragerea în rîndul salariaților a circa 400 mii din populația ocupată în prezent în agricultură. Numărul celor care lucrează în agricultură va scădea, ajungînd în 1970 la circa 50 la sută din întreaga populație activă a țării, față de 57 la sută în 1965 și de peste 74 la sută în 1950.

Reducerea prețului de cost și a cheltuielilor de circulație constituie una din principalele surse ale creșterii mijloacelor de finanțare a dezvoltării susținute a economiei naționale. În industria republicană, pe întreaga perioadă 1966-1970, se va realiza o reducere a prețului de cost al producției de circa 10 la sută, iar în transporturi cu circa 14 la sută față de anul 1965; se va reduce în continuare costul lucrărilor de construcții-montaj. În comerțul socialist, cheltuielile

de circulație vor scădea cu peste 9 la sută față de anul 1965. Pentru realizarea acestor sarcini, colectivele întreprinderilor și organele de coordonare vor trebui să se preocupe în permanență de gospodărirea cu maximum de eficiență a mijloacelor puse la dispoziție de către stat. O deosebită atenție se va acorda reducerii cheltuielilor materiale prin valorificarea și folosirea cît mai completă a materiilor prime, materialelor, combustibilului și energiei, prin găsirea de noi căi pentru introducerea și extinderea înlocuitorilor etc. Economisile din reducerea prețului de cost vor trebui să fie obținute urmărindu-se totodată cu perseverență ridicarea calității produselor — obiectiv de însemnătate deosebită pentru creșterea eficienței în economie și asigurarea competitivității produselor noastre pe piața externă. Va continua acțiunea de limitare a cheltuielilor neproductive.

Organele tutelare ale întreprinderilor și cele din aparatul financiar-bancar vor trebui să intensifice munca de îndrumare și control, sprijinind întreprinderile în realizarea sarcinilor lor de producție și financiare. Pentru a dispune în mod eficient de fondurile care le-au fost alocate, întreprinderile vor trebui să ia măsuri spre a preîntîmpina formarea de stocuri supranormative de materii prime, materiale și de mărfuri cu mișcare lentă. Creșterea în ritm susținut a producției industriale și agricole, ridicarea productivității muncii și reducerea prețului de cost, inclusiv micșorarea cheltuielilor de circulație, în toate ramurile economiei naționale, vor contribui la sporirea continuă a resurselor financiare ale statului, la asigurarea în întreaga perioadă 1966-1970 a unor planuri financiare echilibrate, a unor bugete excedentare și a unei circulații monetare sănătoase.

Un obiectiv esențial al întregii activități economice este îmbunătățirea calității produselor. Ridicarea nivelului tehnic al bazei materiale de producție, precum și măsurile organizatorice ce se vor lua în fiecare

(Continuare în pag. 3-a)

Proiect de Directive ale Congresului al IV-lea al Partidului Muncitoresc Român cu privire la dezvoltarea economiei naționale în perioada 1966-1970

(Urmare din pag. 4-a)

ramură vor duce la obținerea unor însușiri creșteri ale ponderii produselor de calitate ridicată. În acest scop este necesar să fie aplicate pentru fiecare grupă de produse și pentru fiecare produs în parte eforturi de determinare a calității, îmbunătățindu-se pe această bază standardele și normele interne; acestea vor trebui să țină mereu pasul cu noile cerințe privitoare la calitatea produselor. Se va acorda toată atenția activității întreprinderilor cu mijloace de măsură și control, extinderii și completării cu utilaje a stărilor de lucru, precum și organizării etic mai bune a controlului tehnic în uzină, asigurându-se acestora condițiile necesare pentru a livra numai produse de calitate ridicată.

Sarcini de mare importanță în domeniul calității revin industriei constructoare de mașini și electrotehnică pentru ridicarea calității a nive-

lului tehnic al mașinilor, instalațiilor și aparatelor pe care le execută, condiție de bază în obținerea de rezultate pozitive în întreaga acțiune de îmbunătățire a calității produselor fabricate. Este necesar, de asemenea, să se asigure ridicarea continuă a nivelului calitativ al materialelor și semifabricatelor pe care le execută industria siderurgică, industria chimică și cea a petrolului, industria materialelor de construcții, industria lemnului ș. a., produsele vindute de ele condiționând în măsură determinantă calitatea mărfurilor realizate de către alte ramuri. Toate întreprinderile și ministerele producătoare vor trebui să manifeste o deosebită grijă față de calitatea bunurilor de consum, în scopul îmbunătățirii continue a tuturor caracteristicilor care determină valoarea lor de întreținere, realizării unui aspect estetic atrăgător, în condițiile asigurării unei sit mai largi varietăți de sortimente.

Schimburile comerciale și colaborarea economică externă

Dezvoltarea complexă și multilaterală a economiei naționale, diversificarea producției, promovarea continuă a progresului tehnic, vor asigura în continuare creșterea volumului comerțului exterior. În anul 1970 volumul total al schimburilor comerciale externe va crește cu peste 40 la sută față de anul 1965.

Vor fi continuăte și adâncite eforturile pentru construirea de capacități de producție, care să asigure disponibilități sporite la export. Îndeplinirea în cele mai bune condiții a sarcinilor de livrare a mărfurilor, la termenele prevăzute și la un înalt nivel tehnic-calitativ și, în acest scop, adaptarea cât mai operativă a producției la cerințele și exigențele pieții externe, vor trebui să constituie preocupări permanente ale tuturor furnizorilor de mărfuri pentru export. În acest scop se vor îmbunătăți formele de organizare și metodele folosite în realizarea planului de comerț exterior.

Venitul național și ridicarea nivelului de trai al populației

Dezvoltarea economiei naționale va crea condiții pentru creșterea veniturilor naționale în perioada 1966-1970 cu un ritm mediu anual de circa 7 la sută. În utilizarea veniturilor naționale, fondul de acumulare prevăzută asigură un ritm susținut în sporirea producției industriale, lărgirea bazei tehnice-materiale a agriculturii, modernizarea transporturilor și dezvoltarea proporțională a celorlalte ramuri ale economiei. Totodată prin sporirea fondului de consum cu circa 30 la sută se creează condiții pentru ridicarea continuă a nivelului de trai, în primul rând prin creșterea veniturilor legate nemijlocit de cantitatea și calitatea muncii. Salariul real urmează să crească în 1970 cu 20-25 la sută față de nivelul din 1965, ceea ce reprezintă, pentru fiecare salariat, un spor absolut al puterii de cumpărate mai mare decât cel realizat în perioada precedentă de 5 ani. Sporirea salariului real se va realiza în cea mai mare parte

prin majorarea salariilor nominale care reprezintă stimulentele principale pentru creșterea producției și productivității muncii. Pe această bază și ținând seama de sporirea numărului de salariați, fondul total de salarii va fi în anul 1970, cu circa 50 la sută mai mare decât în 1965.

Veniturile reale ale țărănimii pe o persoană se prevăd să fie cu circa 20 la sută mai mari în 1970 față de 1965, pe baza sporirii producției agricole, sursa principală de creștere a veniturilor bănești constituind-o și în viitor valorificarea produselor agricole către stat.

Veniturile pensionarilor vor spori prin creșterea generală a nivelului pensilor.

Correspondența cu creșterea veniturilor populației, va avea loc sporirea vinzării de mărfuri prin comerțul socialist și dezvoltarea serviciilor către populație. Volumul desfacerilor de mărfuri prin comerțul socialist se prevede să crească în 1970, față

de 1965, cu 50-55 la sută. Vinzările la principalele produse alimen-

tare și nealimentare urmează să crească în 1970 față de 1965 astfel:

Creșterea în 1970 față de 1965 în procente

	Creșterea
— carne și preparate din carne	50 la sută
— lapte	50 la sută
— zahăr	50 la sută
— legături (inclusiv conserve)	30 la sută
— fructe	70 la sută
— încălziminte de piele	40 la sută
— mobilă	65 la sută
— frigidere	55 la sută
— mașini de spălat rufe	100 la sută

Patatei cu creșterea vinzării de mărfuri se va asigura îmbunătățirea continuă a calității produselor și diversificarea sortimentelor conform cerințelor sporite ale populației. În acest scop urmează să fie luate măsuri pentru îmbunătățirea relațiilor dintre industrie și comerț, stimulându-se cât mai mult inițiativa întreprinderilor comerciale și a celor producătoare în ce privește contractarea și livrarea mărfurilor în vederea adaptării operative a structurii fondului de mărfuri la cerințele consumatorilor. Pentru ridicarea nivelului de deservire a populației se prevede construirea de noi spații comerciale, precum și continuarea acțiunii de modernizare a magazinelor existente și de introducere a formelor avansate, de vinzare, îmbunătățirea metodelor folosite în cunoașterea cererii populației, în recepția și livrarea a mărfurilor, precum și mai înainte pregătire și educare a lucrătorilor din comerț. Pentru valorificarea în mai bune condiții a producției de legume și fructe se va asigura dezvoltarea spațiilor de depozitare și însilozare, precum și îmbunătățirea condițiilor de transport, sortare, preambalare și prezentare a produselor. În perioada 1966-1970 se va da o atenție deosebită dezvoltării turismului intern și internațional. Concomitent cu extinderea capacității de cazare pe litoral, vor fi puse în valoare noi zone de interes turistic; se va acorda o atenție deosebită sporirii obiectivelor turistice, itinerariilor și serviciilor, creându-se astfel noi puncte de atracție pentru vizitarea țării noastre. Vor trebui utilizate forme cât mai variate de cazare și alimentație publică — cu o amplasare judicioasă a acestora pe teritoriu — care să satisfacă cât mai deplin cerințele diferitelor categorii de turiști și să contribuie la lărgirea activității turistice în toate regiunile țării. În cursul cincinalului viitor se va dubla capacitatea de cazare în hoteluri și construcții ușoare (cășute, campinguri, cabane, ș. a.), destinată turismului. Volumul serviciilor către populație va crește cu 50-55 la sută în 1970 față de 1965 prin extinderea actualelor servicii, dezvoltarea de noi forme de servicii la orașe și sate, îmbunătățirea continuă a nivelului de deservire a populației. Se va dezvolta activitatea unităților industriale locale; va crește volumul serviciilor neindustriale executate de unitățile de spălătorii, curățătorii, ș. a. asigurând o mai bună satisfacere a cerințelor populației. În domeniul gospodăriei comunale rețeaua de distribu-

ție a apei potabile în mediul urban se va extinde cu circa 2400 km în următorii 5 ani; se vor construi și dezvolta instalațiile de alimentare cu apă în numeroase orașe, cantitatea de apă potabilă ce se va distribui în anul 1970 crescând cu circa 40 la sută față de cea din anul 1965. Rețeaua de canalizare va crește cu circa 1500 km; se va acorda o deosebită atenție acțiunii pentru protecția cursurilor de apă, în vederea utilizării complexe a acestora, punându-se în funcțiune stăți de epurare a apelor uzate orașenești și instalații de epurare la întreprinderi. Se va dezvolta și se va îmbunătăți în continuare transportul orașenesc de persoane prin sporirea parcului de transport în comun, în special a parcului de autobuze. Până în anul 1970 parcul de autovehicule pentru transportul în comun va crește cu circa 45 la sută față de cel din anul 1965. Totodată, în principalele orașe din țară se vor construi noi baze de exploatare și întreținere a mijloacelor de transport urban. Se vor realiza noi spații verzi și plantații în orașe și centre muncitorești.

Îmbunătățirea în continuare a condițiilor de locuit ale oamenilor muncii va constitui una din problemele importante ale planului de dezvoltare economică. În următorii cinci ani se vor construi din fondurile statului circa 9000 mii m p, adică circa 300 000 apartamente, cu circa 25 la sută mai multe decât în perioada 1961-1965. Noile locuințe se vor construi în ansambluri înzestrate cu dotările tehnico-edilitare și cu unitățile de comerț, alimentație publică, prestații de servicii, școli, dispensare, necesare deservirii populației din aceste mari ansambluri. Va trebui să se accentueze preocuparea pentru execuția coordonată a acestora, astfel încât la darea în folosință a noilor locuințe să intre în funcțiune și dotările aferente. Se va lărgi gama tipurilor de apartamente, concomitent cu diferențierea tipurilor de blocuri de locuințe. Se vor îmbunătăți suprafața utilă a apartamentelor și gradul de finisaj și de echipare, în care scop se prevede ca investiția pe m p de suprafață locuibilă să crească cu circa 10 la sută. Construcția noilor locuințe va contribui la ridicarea nivelului urbanistic al orașelor și centrelor muncitorești și totodată la îmbunătățirea condițiilor de locuit.

În domeniul culturii se vor construi noi apărăminte de artă, cinematografe, cluburi pe lângă întreprinderi. În unele din principalele centre industriale se vor construi

case de cultură cu săli de spectacole și întruniri. Se vor dezvolta televiziunea și radiodifuziunea în vederea sporirii volumului orelor de program și a acoperirii în bune condiții a teritoriului țării. Va fi sporită capacitatea studiourilor de producție cinematografică. Prin dezvoltarea industriei poligrafice, căreia îi vor fi acordate investiții orientate în principal spre dotarea cu utilaj modern, se vor crea condiții de creștere a tirajelor cărților, ziarelor și revistelor și de îmbunătățire a prezentării grafice a acestora.

În această perioadă investițiile pentru apărămintele culturale vor crește cu aproape 70 la sută, iar cheltuielile bugetare cu cca. 23 la sută.

În domeniul ocrotirii sănătății se va pune în continuare accentul pe intensificarea măsurilor profilactice, antiepidemice, de igienă și protecția muncii. În acest scop peste 25 la sută din fondurile de investiții destinate ocrotirii sănătății se vor folosi pentru îmbunătățirea asistenței de urgență și ambulanței. Se vor face în continuare eforturi pentru dezvoltarea și îmbunătățirea asistenței medicale spitalicești în care scop se vor aloca circa 35 la sută din totalul investițiilor pentru ocrotirea sănătății. Se vor da în funcțiune circa 7000 paturi în spitale moderne, de mare capacitate, și se va începe construirea unor unități însumând circa 5000 de paturi care vor intra în funcțiune după 1970. Peste 33 la sută din volumul investițiilor destinate ocrotirii sănătății se vor folosi pentru dotarea rețelei sanitare cu utilaje și aparatură medicală în vederea îmbunătățirii activității acesteia. Paralel cu dezvoltarea bazei materiale, se vor lua măsuri pentru îmbunătățirea organizării asistenței medicale în scopul de a o face cât mai operativă și mai eficientă. În domeniul balneo-climatic se vor îmbunătăți condițiile de cazare și tratament în stațiuni cu eficiență terapeutică recunoscută, căror li se vor asigura concomitent dotările edilitare și de deservire. Pentru dezvoltarea bazei materiale a culturii fizice și sportului se vor asigura investiții de aproape 2 ori mai mari decât realizările din perioada 1961-1965, în scopul îmbunătățirii condițiilor materiale pentru practicarea diferitelor ramuri sportive. O atenție deosebită se va acorda dezvoltării activității sportive de masă.

★

Înfăptuirea prevederilor planului cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe perioada 1966-1970 va însemna un nou și important pas înainte în creșterea puterii economice a țării și în perfecționarea relațiilor de producție socialiste, în ridicarea bunăstării materiale și culturale a poporului român. Aceasta va constitui o nouă confirmare a superiorității orânduirii socialiste, o contribuție a țării noastre la întărirea continuă a sistemului mondial socialist.

Prezentând spre dezbateri proiectul de Directive, Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român își exprimă convingerea că clasa muncitoare, țărănimia, intelectualitatea vor munci cu abnegație și devotament pentru îndeplinirea mărețelor obiective prevăzute în noul plan cincinal, punându-și întreaga energie și putere de creație în slujba înfăptuirii și prosperității României socialiste.

Proiect de Directive

ale Congresului al IV-lea al Partidului Muncitoresc Român

cu privire la valorificarea surselor energetice și electrificarea țării în perioada 1966-1975

Proiect adoptat de Plenara C. C. al P.M.R. din 31 mai — 2 iunie a.c. După discutarea lui în organizațiile de partid, în adunări ale oamenilor muncii și în presă, proiectul va fi supus dezbaterii și aprobării Congresului al IV-lea al Partidului Muncitoresc Român.

I

Prin realizarea Planului de electrificare pentru anii 1951—1960 și a Directivelor planului șesenal de dezvoltare a economiei naționale în anii 1960—1965, baza energetică a economiei s-a dezvoltat în ritm susținut; ea a asigurat în perioada 1951—1965 combustibilul și energia electrică necesare pentru creșterea de peste 6 ori a producției industriale, precum și satisfacerea celorlalte nevoi ale economiei.

În anul 1965 consumul total de combustibil este de peste 3 ori mai mare, iar cel de energie electrică de aproape 9 ori mai mare ca în 1950.

Aceste înfăptuiri, rod al politicii științifice marxist-leniniste a Partidului Muncitoresc Român, sînt parte integrantă a marilor realizări obținute de oamenii muncii sub conducerea partidului în opera de construire a socialismului în patria noastră.

Pe seama rezultatelor obținute în lucrările de cercetare geologică desfășurate în această perioadă s-a dezvoltat continuu baza energetică, creîndu-se toatădată premise favorabile pentru extinderea ei în anii viitori.

Ritmul mediu anual de creștere a producției de energie electrică în ultimii 6 ani este de peste 17 la sută. În prezent se produce în 24 zile mai multă energie electrică decît întreaga cantitate realizată în anul 1938.

Puterea instalată în centralele electrice a crescut în perioada 1951—1965 de aproape 5 ori, ajungînd în 1965 la 3,5 milioane kW. S-au construit în acești ani centralele termoelectrice și hidroelectrice de la Paroșeni, Doicești, Fintînele, Borzești, Brazi, Bicaz, Sadu, cascada de hidrocentrale de pe râul Bistrița; au fost realizate primele etape de construcție ale marilor termocentrale Luduș și Craiova.

S-au îmbunătățit continuu indicii tehnico-economici și de folosire a capacităților de producție. La finele anului 1965, puterea instalată în centralele electrice nu atinge însă nivelul prevăzut ca urmare a întârzierilor la livrarea unor agregate însumînd aproape 400 MW; aceste întârzieri se vor recupera în cursul anilor 1966—1967.

A fost creat și dezvoltat sistemul electroenergetic național, care cuprinde acum aproape 95 la sută din totalul puterii instalate în centralele electrice și o vastă rețea de linii electrice, totalizînd peste 95.000 km.

O dată cu dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție în orașe, raioane și regiuni, au fost electrificate peste 7.000 sate; la sfîrșitul anului 1965, aproape 50 la sută din totalul satelor noastre vor fi electrificate.

Pentru punerea în valoare a avantajelor economice pe care le prezintă producerea combinată de energie electrică și termică, s-a extins termoficarea industrială și urbană. Aproape jumătate din totalul puterii in-

stalate în centralele termoelectrice cu turbine de abur s-a realizat în centrale de termoficare.

Înzestrarea cu energie electrică a industriei a crescut de la 2.300 kWh pe an și muncitor industrial în 1950 la aproape 8.300 kWh în 1965.

Extinderea bazei energetice și dezvoltarea electrificării au cerut, pentru asigurarea necesităților de energie din resurse proprii, eforturi mari de investiții din partea statului, care în anii 1951—1965 au reprezentat mai mult de 42 la sută din totalul investițiilor în industrie.

În pas cu dezvoltarea bazei energetice și a electrificării au crescut cadre de muncitori, tehnicieni, ingineri, oameni de știință, au fost create și organizate institute de cercetări, studii și proiectări și întreprinderi specializate în lucrări de explorări, exploatare, construcții și montaje.

Prin ridicarea continuă a nivelului tehnic în instalațiile producătoare și consumatoare de energie și prin eforturile muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor din întreprinderi, consumurile specifice energetice au scăzut, în ultimii 10 ani, cu mai mult de 36 la sută.

În perioada 1951—1965 a fost creată și se dezvoltă industria construcătoare de instalații energetice și industria electrotehnică.

În același timp a fost începută valorificarea complexă a cursurilor de apă prin lucrări de amenajări hidroenergetice, irigații, alimentări cu apă a întreprinderilor industriale și a centrelor populate.

Realizările obținute în dezvoltarea bazei energetice crează premisele pentru asigurarea în condiții mai bune cu combustibil și energie electrică a tuturor necesităților economiei naționale.

II

Planul de dezvoltare în următorii 10 ani a bazei energetice a economiei și a electrificării are următoarele sarcini principale:

1. Intensificarea eforturilor pentru descoperirea de noi rezerve de combustibili și creșterea eficienței economice a lucrărilor de cercetare geologică.

2. Creșterea producției de energie primară, ținînd seama de situația rezervelor geologice, pentru a se asigura în cît mai mare măsură din resurse interne nevoile de energie cerute de dezvoltarea în continuare a economiei naționale. Dezvoltarea într-un ritm mai accentuat a extracției de cărbuni și a amenajărilor hidroenergetice, pentru a continua politica de economisire a rezervelor de țitei și gaze în vederea folosirii pe o perioadă de timp cît mai îndelungată a acestora ca materie primă în industria chimică și pentru utilizări în scopuri tehnologice.

3. Extinderea valorificării resurselor hidroenergetice ale Dunării, în colaborare cu țările riverane vecine, și a cursurilor interioare de apă, într-o proporție ridicată, prin

amenajări care o dată cu construcția de hidrocentrale, să asigure utilizarea apelor pentru irigații în agricultură, alimentări cu apă industrială și apă potabilă, piscicultură și alte folosințe.

4. Începerea utilizării energiei nucleare pentru producerea de energie electrică și termică.

5. Extinderea electrificării, continuîndu-se politica de concentrare a puterii în centrale mari și folosindu-se pentru echiparea acestora agregate de puteri mari unitare.

6. Continuarea și intensificarea acțiunilor generale de economisire și raționalizare a tuturor consumurilor de combustibili, energie electrică și termică, prin creșterea randamentelor, valorificarea resurselor secundare energetice și scăderea consumurilor specifice.

7. Extinderea termoficării industriale și urbane, valorificîndu-se la maximum instalațiile existente și cele noi ce se vor crea prin amplasarea marilor consumatori industriali de energie termică și electrică în jurul centralelor de termoficare.

8. Asigurarea unui nivel tehnic ridicat în exploatarea instalațiilor energetice; pregătirea cadrelor de muncitori, tehnicieni și ingineri cu înaltă calificare.

		1965	1975
Țitei	mil. t	12,55	13,5—14
Gaze asociate			
petrolifere	mil. mc.	4	Aprox. 4,5
Gaz metan	mil. m.c.	13,7	19—20
Cărbuni	mil. t	12	35—40
Energie nucleară	mil. t. c.c.	—	Aprox. 2
Energie hidro	mil. kWh	0,87	10

Aportul cărbunilor, energiei apelor și al energiei nucleare în acoperirea necesităților va reprezenta în 1975 aproape 28 la sută, față de aproximativ 11 la sută cărbuni și energie hidroelectrică în 1965.

Electrificarea se va dezvolta și în viitorii 10 ani într-un ritm susținut, mai ridicat decît al celorlalte ramuri ale economiei naționale.

În anii 1966-1975 se va instala în centralele electrice o putere de cca. 10 milioane kW care reprezintă de aproape 3 ori puterea centralelor electrice din țara noastră la sfîrșitul anului 1965.

Pentru a se valorifica în condițiile tehnice și economice cele mai bune cantitățile mari de cărbune care vor fi extrase din Oltenia și în Valea Jiului, se vor construi, în afară de termocentrala Craiova care va fi amplificată pînă în anul 1969 la o putere de 1 milion kW, încă două termocentrale pe bază de cărbuni.

Se construiește și se va da în folosință pînă în 1970-1971 importantul nod hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier, care se realizează în colaborare cu Republica Socialistă Federativă Iugoslavia, avînd o putere instalată pe partea românească de peste 1 milion kW și o producție anuală mai mare de 5 miliarde kWh. Se lucrează, împreună cu Republica Populară Bulgaria, la elaborarea studiilor și proiectelor pentru o hidrocentrală pe Dunăre în zona Islaz. Pe râurile interioare se vor construi în următorii 10 ani, în afară de hidrocentrala „Gh. Gheorghiu-Dej” — Argeș, care va fi dată în funcțiune în 1966, un număr de centrale hidroelectrice cu o putere instalată totală de aproape 1,5 milioane kW, dintre care cele mai importante vor fi pe râurile Lotru, Se-

9. Dezvoltarea în continuare a industriei constructoare de mașini și a industriei electrotehnice, pentru satisfacerea într-o mai mare măsură și la un înalt nivel tehnic a necesităților de utilaje și agregate pentru producerea și utilizarea energiei.

III

În concordanță cu dezvoltarea economiei naționale, consumul total anual de energie va crește pînă în 1975 la 70—75 milioane tone combustibil convențional; producția de energie electrică la 55—60 miliarde kWh, iar distribuția de căldură prin termoficare la 40—45 milioane Giga-calorii.

Consumul global de energie va crește de la 2.100 kg combustibil convențional pe locuitor în 1965 la circa 2.745 kg în 1970 și circa 3.550 kg în 1975, iar producția de energie electrică va crește de la 925 kWh pe locuitor în 1965, la circa 1.700 kWh în 1970 și aproximativ 2.850 kWh în 1975.

Contribuția diferitelor forme de energie primară din resurse interne în acoperirea necesităților din anul 1975, în raport cu realizările din anul 1965, va fi următoarea:

economii de circa 2,5 milioane tone combustibil convențional în 1970 și circa 3 milioane tone în 1975.

Se vor instala agregate mari, cu parametri ridicați și se vor lua măsuri pentru reducerea consumului specific de combustibil în centralele electrice cu 20—25 la sută.

Sistemul electroenergetic național va fi extins prin construirea de linii electrice de transport și distribuție, realizîndu-se 2.800—3.000 km linii de 220—400 kV și aproximativ 25.000 km linii de 20 și 110 kV; în același timp se vor dezvolta și moderniza rețelele regionale, raionale și orașenești de distribuție.

Se vor electrifica în continuare, cel puțin 1.000 sate anual, astfel ca electrificarea rurală să fie practic încheiată în 1972-1973. Se va intensifica folosirea energiei electrice în producția agricolă și zootehnică. Se va extinde electrificarea căilor ferate, a transporturilor în comun în orașe și se vor asigura cu energie electrică și termică nevoile populației. Marea majoritate a construcțiilor noi de locuințe va fi asigurată cu încălzire din rețele termice publice.

★

Realizarea importantelor obiective prevăzute pentru extinderea bazei energetice și a electrificării țării în următorii 10 ani va asigura îmbunătățirea continuă a alimentării cu combustibil și energie electrică a tuturor ramurilor economice și satisfacerea într-o măsură tot mai largă a necesităților de consum ale populației. Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român este încredințat că muncitorii, tehnicienii și inginerii din domeniul energiei și electrificării, oamenii de știință, colectivele din întreprinderile producătoare de utilaj și echipament energetic, prin munca lor creatoare pentru realizarea acestor Directive, vor aduce o nouă și însemnată contribuție la dezvoltarea economiei naționale și creșterea bunăstării popoului.

IN CINTEA CONGRESULUI PARTIDULUI

Ritm din primele zile

Hotărîți de a-și aduce din plin contribuția la realizarea angajamentului asumat de colectivul exploatareii în cîntea celui de-al IV-lea Congres al partidului — de a extrage peste prevederi 3500 tone de cărbune cocsificabil — încă din primele zile ale lunii iunie, minierii sectorului III al minei Lupeni au reușit să-și depășească în mod ritmic sarcinile de plan. Îndeosebi,

prin munca însușită a frontalștilor conduși de minerii Ghioancă Ioan, Petre Constantin și Ghioancă Sabin, colectivul sectorului a trimis la ziua pînă ieri dimineață 470 tone de cărbune peste sarcinile planului. Este depășirea cea mai mare înscrisă pe graficul întrecerii ce se desfășoară între sectoarele miniere ale Văii Jiului.

Obiective îndeplinite

Colectivul Fabricii de fire artificiale „Viscoza” din Lupeni desfășoară o activitate însușită pentru a îndeplini angajamentele luate în cîntea celui de-al IV-lea Congres al partidului. Calculele făcute la sfîrșitul lunii mai au arătat că unele obiective sînt deja realizate. Astfel, filatorii s-au angajat să realizeze pînă la Congres 10 tone fire de mătase și 9 tone sulfură de carbon peste plan. Situațiile încheiate indică nu numai realizarea ci și depășirea acestor obiective. Pe primele cinci luni din anul curent colectivul fabricii a produs cu 10,3 tone

fire de mătase și cu 29,1 tone sulfură de carbon mai mult decît prevederile planului.

La îndeplinirea acestor obiective și-au adus în mod deosebit contribuția operatorii chimiști Moja Victor și Lung Valer, Tașcău Petru și Virtosu Petru, răsucitoarea Precup Veronica, depănătoarea Puiu Paraschiva, instalatorul Szasz Alexandru, lăcătușul Iakob Iosif și mulți alții care au pus întreaga lor pricepere și experiență în slujba îndeplinirii angajamentelor luate de colectiv.